

Водич кроз мере подршке развоју иновативне привреде

СРБИЈА
СТВАРА
МОГУЋНОСТИ

Влада Републике Србије

“

**Процес дигитализације
је најважнији катализатор
иновација, конкурентности
и раста.**

Ана Брнабић,
председник Владе Републике Србије
(Програм Владе Републике Србије)

Садржај:

1.0

Олакшан почетак пословања

2.0

Олакшано запошљавање

3.0

Подстицаји за истраживање,
развој и креирање
интелектуалне својине

4.0

Иновациона инфраструктура

5.0

Остале мере за лакше
дигитално пословање

1.0

Олакшан почетак пословања

Дигитална регистрација пословања

Од 2018. године омогућено је оснивање предузетничке радње и друштва са ограниченом одговорношћу **електронским путем**, без одласка на шалтер Агенције за привредне регистре, само уз **квалификовани електронски сертификат (електронски потпис)**.

Печат није
обавезан!

Ослобођење од пореца и доприноса на зараде оснивача

Послодавац - новоосновано привредно друштво, новоосновани предузетник и новоосновани предузетник пољопривредник може да **оствари право на ослобођење од плаћања пореза и доприноса по основу зараде оснивача запослених у том привредном друштву**, односно по основу личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника.

Право на ослобођење послодавац може да оствари за зараде исплаћене у периоду од 12 месеци од дана оснивања привредног друштва, односно регистрација предузетника и предузетника пољопривредника, чији месечни износ није виши од 37.000 динара без припадајућих обавеза из зараде („нето зарада”, тј. зарада која не садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде).

Услови за остваривање ослобођења прописани су
Законом о порезу на доходак грађана (Члан 21ђ) и
Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање (Члан 45г).

Ослобођење од пореза и доприноса на зараде оснивача – иновациона друштва

Новооснована привредна друштва која обављају иновациону делатност имају могућност **ослобођења од плаћања пореза и доприноса по основу зараде оснивача** који су запослени у том привредном друштву.

Порез и доприноси се не плаћају по основу зараде оснивача која је исплаћена у периоду од 36 месеци од дана када је основано привредно друштво и за зараду чији износ није виши од 150.000 динара („брuto износ“).

Право на ослобођење има друштво које нема повезано лице.

Детаљнији услови за остваривање подстицаја прецизирани су **Законом о порезу на доходак грађана (Члан 21e)** и **Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање (Члан 45d).**

Порески кредит 30% за инвестиције у стартапе

Компанији која уложи у капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност*, признаје се право на порески кредит у висини од 30% извршеног улагања, што значи да у том износу може умањити своју пореску обавезу.

Максимални износ кредита је 100 милиона динара (50 милиона динара у једној пореској години).

*Закон о порезу на добит правних лица (Члан 50j)

СРБИЈА СТВАРА МОГУЋНОСТИ

2.0 Олакшано запошљавање

До 70% ослобођења од пореза и доприноса за ново запошљавање

Од 1. јануара 2020. године ће све компаније које запошљавају **особе које током 2019. године нису биле у радном односу**, укључујући и младе који се први пут запошљавају, имати могућност да буду ослобођене обавезе плаћања пореза и доприноса и то:

у 2020. години - 70% пореза и 100% доприноса за ПИО
у 2021. години - 65% пореза и 95% доприноса за ПИО
у 2022. години - 60% пореза и 85% доприноса за ПИО

Један од услова за остварење подстицаја је да компанија повећава број запослених у односу на број 31. децембра 2019. године, а подстицај може остварити и новоосновано предузеће. Особе морају ступити у радни однос први пут до 30.4.2020 односно до 31.12.2020. да би се активирао подстицај.

Услови су прецизно дефинисани
Законом о порезу на доходак грађана (Члан 21ж) и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање (Члан 45ђ).

70% умањене основице пореза и доприноса за запошљавање младих повратника

Особа која заснива радни однос са домаћим послодавцем на радном месту за које је потребно посебно стручно образовање и потреба која се не може лако задовољити на домаћем тржишту рада, остварује право на олакшицу у виду умањења основице пореза и доприноса за 70% за зараду новонастањених лица, уколико је:

- ▶ у моменту закључења уговора о раду млађа од 40 година и
- ▶ у периоду од 12 месеци пре закључења уговора о раду претежно боравила ван територије Републике Србије ради даљег школовања, односно стручног усавршавања и
- ▶ месечна зарада је већа од 145.104 динара.

Право на умањење може да се оствари за период од пет година од дана закључења уговора о раду, независно од промене послодавца. Услов за умањење основице је да се особа, истовремено са заснивањем радног односа или у разумном року по заснивању радног односа, настањује на територији Републике и испуњава услов да се сматра њеним пореским резидентом по основу центра пословних и животних интереса на територији Републике.

Наведено је прописано **Законом о порезу на доходак грађана (Члан 15в) и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање (Члан 15а).**

70% мања основица пореца и доприноса за запошљавање повратника и странаца

Олакшица се односи на новонастањена лица која заснују радни однос са домаћим послодавцем (на радном месту за које је потребно посебно стручно образовање и потреба која се не може лако задовољити на домаћем тржишту рада). Ради коришћења олакшице, потребно је испунити услове:

- ▶ да лице у претходна 24 месеца није претежно боравило на територији Републике Србије и
- ▶ да је уговорена месечна бруто зарада већа од 217.656 динара.

Право на умањење основице може да се оствари за период од пет година од дана закључења уговора о раду, независно од промене послодавца.

Услов за умањење основице је да се особа, истовремено са заснивањем радног односа или у разумном року по заснивању радног односа, настањује на територији Републике и испуњава услов да се сматра њеним пореским резидентом по основу центра пословних и животних интереса на територији Републике, као и њеним пореским резидентом за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања које Република Србија примењује са другим државама.

Наведено је прописано Законом о порезу на доходак грађана (Члан 15в) и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање (Члан 15а).

Брже добијање радних дозвола за странце

Уведена је могућност издавања радне дозволе на основу одобрене визе за дужи боравак по основу запослења, што даље омогућава послодавцу да док је странац још увек у иностранству покрене процедуру за издавање дозволе за рад пред Националном службом за запошљавање.

Национална служба за запошљавање у року од 7 радних дана издаје радне дозволе за странце.

Упоредо је измењен и [Закон о странцима](#), који омогућава и аплицирање путем интернета, како би странац чим дође у Републику Србију био у могућности да одмах добије боравишну и радну дозволу и да почне да ради.

Бржа и лакша нострификација страних диплома

Поступак признавања иностраних диплома скраћен је са 90 на 60 дана, а за дипломе стечене на неком од првих 500 универзитета ранжираних на следећим листама:

- Shanghai Ranking
- UN news and World Report
- The Times Higher Education World University Rankings

решење о признавању дипломе се доноси у року од осам дана.

**Захтев се подноси
електронским путем.**

Детаљна упутства за покретање поступка признавања страних основношколских, средњошколских и високошколских исправа се могу наћи на интернет страници [Агенције за квалификације](#).

Олакшано учешће запослених у капиталу

Најновијим изменама **Закона о привредним друштвима (Члан 159а - 159ж)** представљен је нови механизам награђивања запослених, менаџмента и трећих лица (инвеститора, консултаната и сл.) у друштву с ограниченом одговорношћу.

Уведен је нови финансијски инструмент назван „право на стицање удела” у оквиру резервисаног сопственог удела друштва са ограниченом одговорношћу.

Такође, нови Закон омогућава да запослени у друштву са ограниченом одговорношћу и акционарском друштву учествују у расподели добити, као и да се проценат сопствених акција које акционарско друштво може расподелити запосленима и члановима управе повећа са 3% на 5%.

Унапређен порески третман учешћа запослених у капиталу

Примање запосленог у облику акција, опција на акције и удела од послодавца или лица повезаног са послодавцем – без накнаде или по повлашћеној цени - ослобођено је пореза и доприноса.

Примање подлеже порезу на капитални добитак у моменту отуђења.

Прилагођавање пореског третмана економској суштини – запослени је „богатији” тек у моменту отуђења удела/акција.

Претходно наведено прописано је **Законом о порезу на доходак грађана (Члан 18, став 1, тач. 11; Члан 18, став 2; Члан 18, став 3).**

Пореска олакшица **Step up in basis**

Ова пореска олакшица је нарочито релевантна у случају особа које у тренутку доласка у Републику Србију већ имају акције или уделе тј. хартије од вредности (ХоВ) чији издавалац није порески резидент Републике Србије, уз испуњавање услова да особа у време стицања тих хартија од вредности, као и најмање 6 месеци по њиховом стицању, није била резидент Републике Србије.

У том случају, приликом отуђења тих ХоВ, набавном ценом за потребе обрачуна капиталног добитка сматра се њихова тржишна вредност на дан када је особа постала порески резидент Републике Србије, а не цена приликом стицања предметних ХоВ.

Наведено је дефинисано
Законом о порезу на доходак грађана (члан 74, став 9).

Програм за циркуларне миграције „Тачка повратка”

Мисија Тачке повратка је да се умрежавањем и програмима успостави мост поверења између српског друштва у земљи и иностранству, са циљем стварања отвореног српског друштва заснованог на размени знања и искуства.

“Тачка повратка помаже српској дијаспори да се лакше врати и да у Србији ради, учи, улаже, или на други начин допринесе развоју Србије.

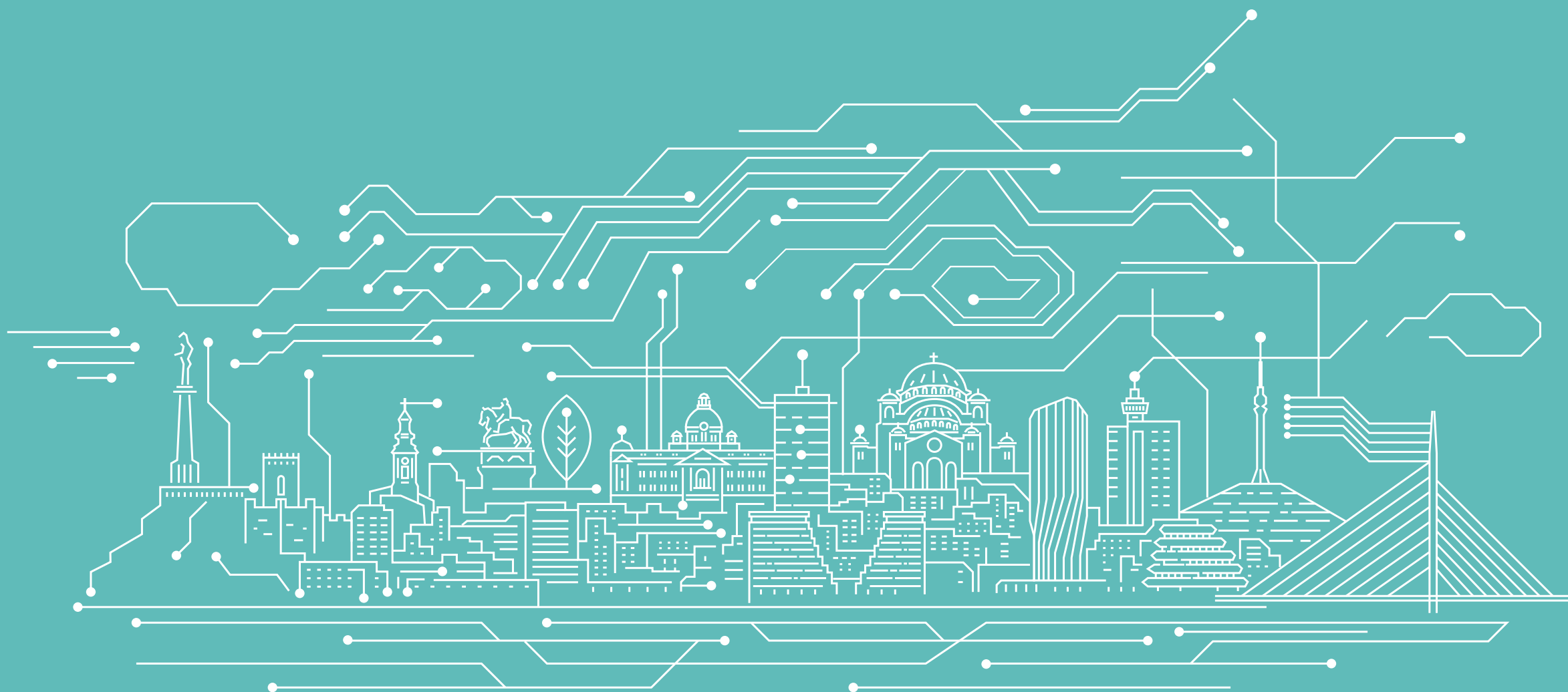
www.tackapovratka.rs

СРБИЈА
СТВАРА
МОГУЋНОСТИ

3.0

Подстицаји за
истраживање,
развој и креирање
интелектуалне
својине

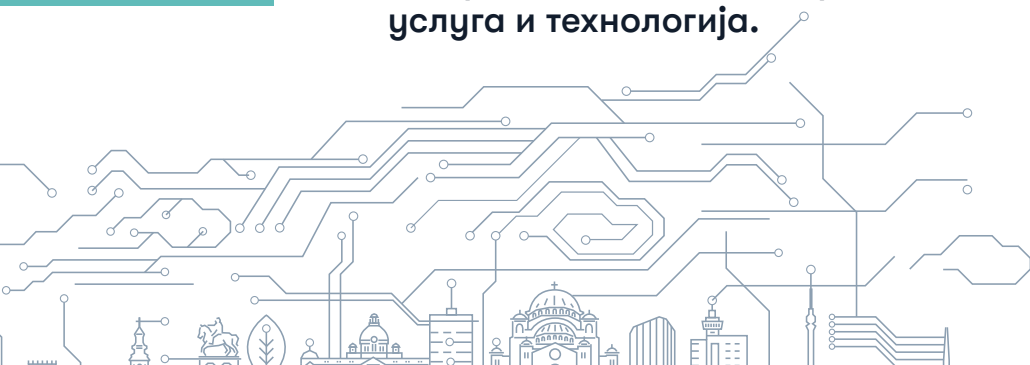
Програми Фонда за иновациону делатност

Фонд за иновациону делатност путем финансијских грантова пружа подршку развоју иновација у привреди кроз:

- 1 Програм раног развоја**
Намењен је младим предузећима која развијају технолошку иновацију за којом постоји потреба на тржишту.
- 2 Програм суфинансирања иновација**
Намењен је приватним предузећима која већ имају тржишно присуство и настоје да ојачају позицију кроз стварање иновативних производа, услуга и технологија.

- 3 Програм сарадње науке и привреде**
Осмишљен је да подстакне предузећа из приватног сектора и научно-истраживачке организације из јавног сектора да реализују заједничке развојне пројекте са циљем креирања нових производа и услуга са тржишним потенцијалом.
- 4 Иновационе ваучере**
Омогућавају малим и средњим предузећима да, користећи услуге научно-истраживачког сектора, подигну ниво иновативности својих производа и постану конкурентнији на тржишту.

<http://www.inovacionifond.rs>

Пореска олакшица „IP Vox”

Порез на добит по основу квалификованог прихода од депоноване интелектуалне својине претежно креиране у Републици Србији **може бити сведен на само 3% уместо стандардних 15%.**

Овај режим обухвата све врсте прихода од било које интелектуалне својине.

Депоновање се може једноставно извршити и електронским путем, **уз умањене таксе, у Заводу за интелектуалну својину.**

Завод депоновано дело не отвара, већ само чува за потребе евентуалног доказивања права на интелектуалну својину.

Уколико се дело (нпр. софтвер) мења више пута годишње, сматра се да једно депоновање, до рока за подношење пореске пријаве за ту годину, обухвата и све измене настале током те календарске године.

Претходно наведено је прописано **Законом о порезу на добит правних лица (Члан 256)** и детаљније уређено Правилником о условима и начину изузимања квалификованих прихода из основице пореза на добит правних лица.

Пореска олакшица „R&D одбитак”

Као расход у пореском билансу могу се признати, у двоструко увећаном износу, трошкови који су непосредно повезани са истраживањем и развојем које обвезник обавља у Републици Србији.

Олакшица је прописана **Законом о порезу на добит правних лица (Члан 22г)**, док су квалификовани трошкови истраживања и развоја прецизно дефинисани Правилником о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу.

Дозвољено је комбиновати пореске олакшице „IP Vox“ и „R&D одбитак” чиме се порез на добит може ефективно свести на 0%.

Програм за унапређење бизнис капацитета у ИТ сектору

Циљ овог програма је подршка преносу пословних знања у области развоја домаћих иновативних производа, као и боље позиционирање домаће ИТ заједнице и њених производа на глобалном тржишту.

Програм покрива трошкове довођења изабраног гостујућег стручњака у Србију и њен/његов боравак у Србији до 7 дана.

Обавезно отварање података државних институција

Законом о еУправи дефинисан је појам отворених машински читљивих података, начин поновне употребе података (re-use) и прописана је обавеза достављања података у отвореном формату на захтев, као и њихово постављање на национални портал.

Редизајниран је национални Портал отворених података data.gov.rs и број отворених података на порталу се константно повећава.

Модел „партнерство за иновације” уведен у јавне набавке

У Закону о јавним набавкама је препознат модел „партнерство за иновације”, чији циљ је развој иновативних добара, услуга или радова и њихову накнадну набавку.

Наручилац може да спроводи поступак партнерства за иновације ако има потребу за иновативним добрима, услугама или радовима, коју не може да задовољи набавком добара, услуга или радова који су доступни на тржишту.

У партнерству за иновације критеријум за доделу уговора је искључиво најбољи однос цене и квалитета. Такође, Законом се не предвиђа минимални, већ максимални број финансијских извештаја које наручиоци могу захтевати, како би новоосновани привредни субјекти могли да учествују.

Омогућена купопродаја дигиталних производа међу резидентима у девизама

Почетком 2018. године омогућена је купопродаја софтвера и других дигиталних производа на интернету, картицом или електронским новцем, преко пружалаца платних услуга са седиштем у Републици Србији, изменама и допунама **Закона о девизном пословању (Члан 32.)**, а са циљем даљег унапређења дигиталног и информатичког сектора.

Компаније могу да понуде своје дигиталне производе са јединственом опцијом плаћања у једној валути, како се не би правила разлика између резидената и нерезидената када купци тих производа бирају начин плаћања.

Regulatory sandbox за платна решења

Стартапови и предузетници се могу пријавити за тестирање иновативних платних решења у оквиру тзв. изузетка ограничене мреже (који је предвиђен Законом о платним услугама) под контролисаним условима, и то **без обавезе претходног прибављања дозволе Народне банке Србије за пружање платних услуга**, али уз обавезу претходног прибављања мишљења и омогућавања увида Народне банке Србије у тестирање које би се на овај начин спровело.

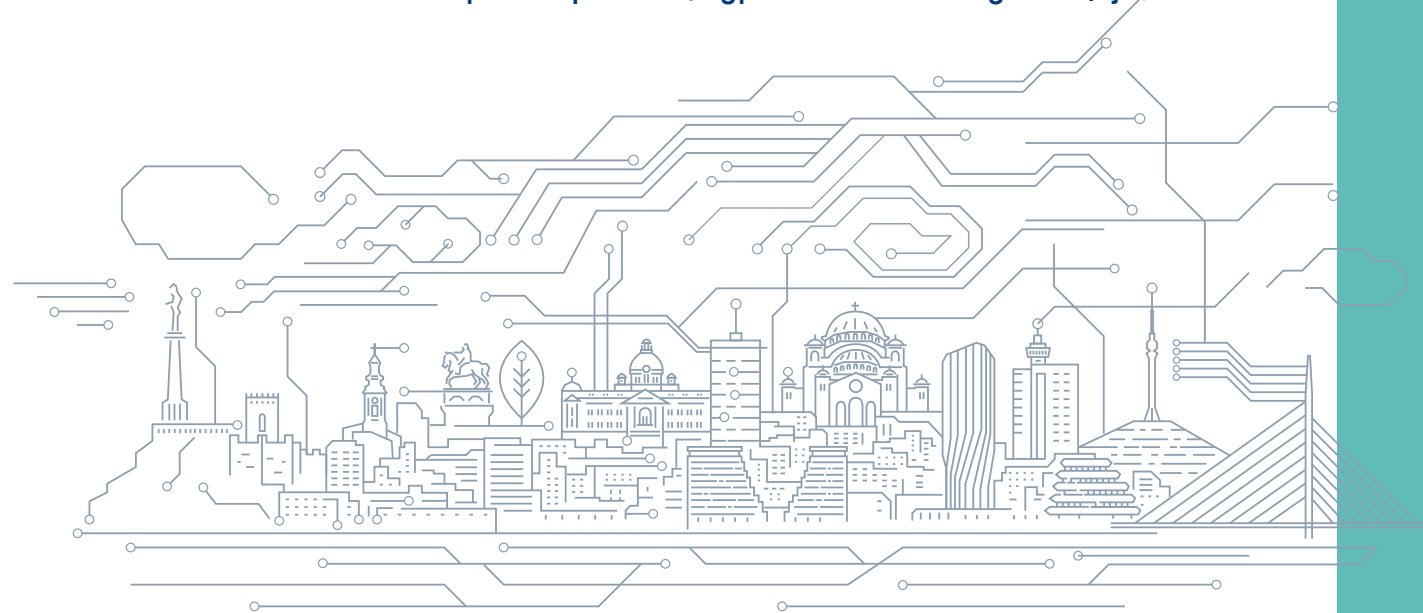
Наведено омогућава да се у почетној фази тестирања одређеног пословног модела (када применљивост и исплативост тог модела још увек није могуће у потпуности проценити), ово тестирање изврши без спровођења целокупног и свеобухватног поступка подношења и оцене захтева за давање дозволе за пружање платних услуга, те тако и без свих трошкова који су повезани са спровођењем овог поступка.

Убрзање увоза прототипова и компоненти за развој иновативних производа

Крајем 2018. године усвојене су измене Правилника о увозу медицинских средстава која нису регистрована којима се процедура увоза ових средстава намењених за истраживање и развој иновативних производа скраћује на 24 сата, уместо више од месец дана, колико се дешавало да траје у пракси. Ово право омогућено је компанијама чланицама научно-технолошких паркова, корисницима Фонда за иновациону делатност, као и научно-истраживачким организацијама.

Драстично скраћена листа робе за чији је увоз потребна дозвола РАТЕЛ-а

Листа робе за чији је увоз, извоз, односно транзит потребно прибавити одређене исправе сведена је на само пар ставки када је у питању роба за чији је увоз потребно прибавити исправу о усаглашености радио опреме и телекомуникационе терминалне опреме. Опрема за коју је потребно прибавити исправу о усаглашености излистана је у Прилогу 6, а додатне информације о регулативи се могу пронаћи на сајту Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

СРБИЈА СТВАРА МОГУЋНОСТИ

4.0

Развој иновационе инфраструктуре

Развој научно-технолошких паркова

НТП нуде лабораторије за развој производа, мрежу ментора, окружење високотехнолошких компанија, повезивање са потенцијалним партнерима и инвеститорима, размену знања и другу неопходну помоћ за бржи развој.

1. Научно-технолошки парк Београд

У оквиру њега послује више од 70 компанија у 14.000 квадратних метара простора.

У току је припрема документације за проширење просторних капацитета Парка.

2. Научно-технолошки парк Нови Сад

При крају је изградња Парка са око 30.000 квадратних метара простора. Прва фаза од скоро 10.000 квадратних метара је завршена и у јануару 2020. је Факултет техничких наука почео да одржава наставу у новом простору.

3. Научно-технолошки парк Ниш

У првој половини 2020. године очекује се отварање 14.000 квадрата модерно опремљеног простора у непосредној близини Електронског факултета.

4. Научно-технолошки парк Чачак

Куповином зграде од скоро 5.500 квадратних метара проширен је капацитет НТП Чачак. Ово је први НТП у Србији који има производну халу погодну за истраживање и развој иновативних индустријских производа.

Петнаест нових стартап центара

Програмом успостављања регионалних стартап центара до сада је отворено девет центара:

1. Стартап центар Ниш
2. Регионални иновациони центар расинског округа
3. Стартап центар Пирот
4. Регионални иновациони стартап центар Суботица
5. Стартап центар Чачак
6. Иновациони стартап центар у Старој Пазови
7. Регионални стартап центар Ваљево
8. Стартит центар Зрењанин
9. Регионални иновациони стартап центар Г. Милановац

У 2020. години биће отворено шест нових центара у Крагујевцу, Ужицу, Прибоју, Свилајнцу, Бачком Петровцу и Ариљу.

Нова опрема за истраживање и развој

Уложено је скоро милион евра у куповину најмодерније опреме за Иновациони центар ЕТФ-а и Научно-технолошки парк Београд.

У иновационом центру ЕТФ-а ће бити опремљене четири лабораторије:

- 1 За истраживање у оквиру примене VR/AR/MR.
- 2 Надоградња постојеће клијентско-серверске инфраструктуре;
- 3 За eHealth и биомедицинско инжењерство;
- 4 За индустријску аутоматизацију

У НТП-у Београд ће бити уложено у проширење капацитета постојеће 3Д лабораторије, као и у креирање мини производне линије.

Портал информација о подршци предузетницима

Почетком 2020. године ће се на Порталу **предузетништва** наћи релевантне и ажуриране информације о свим актуелним програмима подршке који су доступни малим и средњим предузећима и предузетницима у Републици Србији.

www.preduzetnistvo.gov.rs

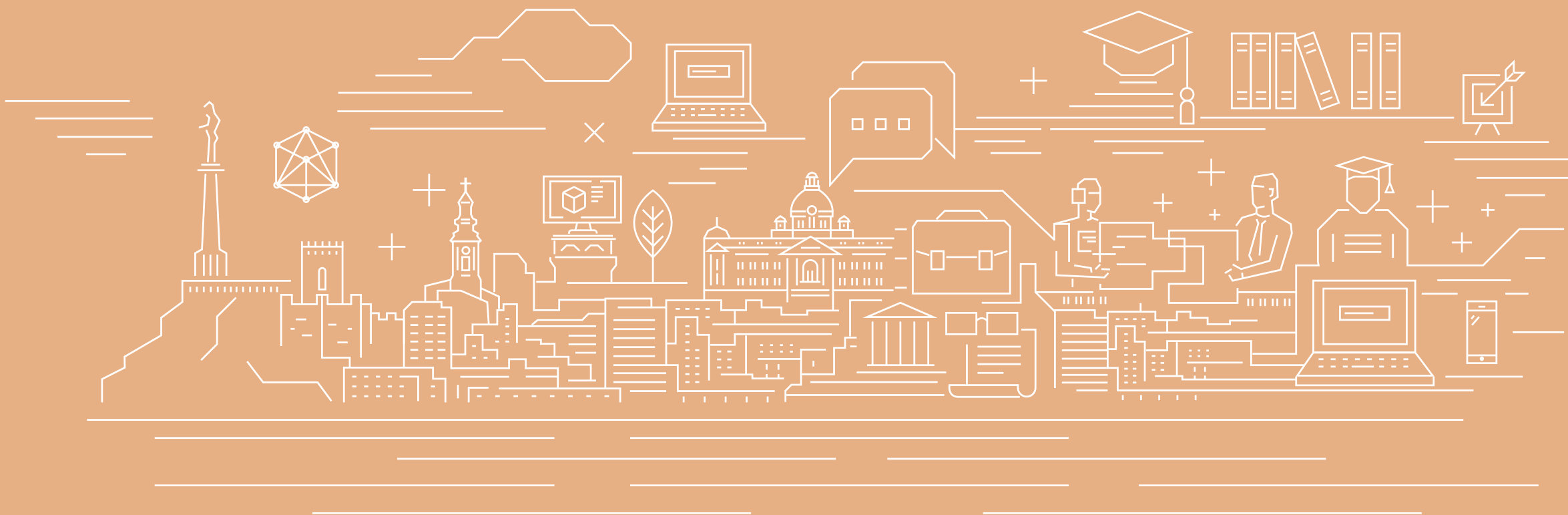

СРБИЈА
СТВАРА
МОГУЋНОСТИ

5.0

Остале мере за лакше дигитално пословање

Електронска документа

Законом о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању (Члан 7) прописано је да се електронски документи признају као и папирни.

Закон предвиђа дигитализацију папирног документа који након дигитализације, односно овере квалификованих електронским потписом има исту доказну снагу као оригинални папирни документ.

Електронска идентификација се врши путем различитих шема идентификације – поступака (путем корисничког имена и шифре, електронске личне карте, електронског потписа, слања шифре за приступ СМС-ом на број мобилног телефона...).

Квалификовани електронски потпис има исто правно дејство као и својеручни потпис.

Укинута обавеза употребе печата

Законом о привредним друштвима (Члан 25), од 1. октобра 2018. године, укинута је обавезна употреба печата у привреди.

За фирме и радње основане после 1. октобра 2018. године то значи да не морају да праве печат, док га постојеће могу избацити из употребе.

Такође, од 1. октобра 2018. године привредници могу да путем **емаил адресе ukidanje.pecata@gov.rs** пријаве институције које им траже печат на било ком документу.

Омогућено издавање електронских фактура

Заједничким Објашњењем Министарства финансија и Министарства трговине, туризма и телекомуникација, дефинитивно је разјашњено да фактуре не морају да буду на папиру, нити да садрже потпис и печат.

Фактура је валидна и ако је послата као електронски документ у било ком формату.

Аутоматска овера здравствених картица

Послодавци у Србији не морају лично да оверавају картице здравственог осигурања својих запослених – држава их аутоматски продужава, без подношења захтева и одласка на шалтер.

Аутоматско књижење девизних прилива

У сарадњи са Народном банком Србије, 2017. године скинут је велики административни терет успостављањем могућности постојања трајног налога за девизни прилив за износе до 1.000 евра.

Пуно признавање трошкова маркетинга

Укинута је ограничење према којем се издаци за трошкове рекламе и пропаганде признају само до износа од 10% прихода обвезника, у смислу опорезивања.

Трошкови рекламе и пропаганде сада су признати у пуном износу, што је посебно значајно за делатности у којима они чине велики део укупних трошкова оперативног пословања.

Плаћање преко сајта еУправе

Уведена је могућност електронских плаћања и плаћања платним картицама на **Порталу еУправа**.

Сви корисници националног Портала еУправа административне таксе за све услуге доступне на Порталу могу да плате електронски и то националном Дина платном картицом, Мастер, Маестро или Виза платном картицом свих банака које послују на тржишту Србије, електронским новцем, као и интегрисаним електронским банкарством.

Омогућено електронско подношење пореских пријава и увид у пореске обавезе

Грађанима и привреди омогућено је да дођу до информација о свом порезу на имовину и другим изворним јавним приходима, као и да поднесу пријаву за утврђивање пореза на имовину физичких и правних лица на **Порталу Јединственог информационог система локалне пореске администрације**.

Ослобођење трошкова рекреације од пореза на зараде

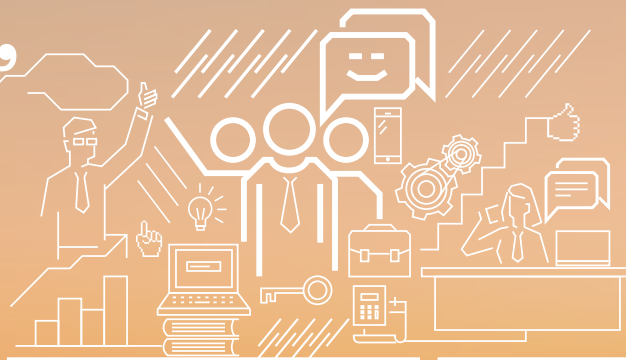
Не плаћа се порез на зараде на издатке послодавца у вези са рекреацијом и тим билдингом организованим за запослене.

**ПОДСТИЧУ СЕ УЛАГАЊА ПОСЛОДАВАЦА
У УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА
ЗАПОСЛЕНИХ – РЕКРЕАЦИЈА, ЗДРАВЉЕ,
КАО И ОРГАНИЗАЦИЈА РАЗЛИЧИТИХ
ДОГАЂАЈА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (ЈАЧАЊЕ
ТИМСКОГ ДУХА И СЛ.).**

Детаљније је регулисано Законом о порезу на доходак грађана (Члан 18а) и Правилником о остваривању права на пореско ослобођење по основу организовања рекреације, спортских догађаја и активности за запослене.

Портал „Технис“

Успостављен је јединствени дигитални сервис у вези са техничким прописима - портал „Технис“.

Умрежавање и унапређење база података институција инфраструктуре квалитета (ИК) и министарстава надлежних за доношење техничких прописа у вези са: техничким захтевима за све групе индустријских производа и мерила, стандардима, активностима оцењивања усаглашености, акредитације и активностима у области метрологије; омогућава тачност, ажурност и доступност података.

На овај начин се унапређује информисање и доприноси смањењу трошкова производње, увоза, извоза и стављања робе на тржиште.

Унапређен правни оквир за електронску трговину

Изменама Закона о трговини и Закона о електронској трговини препознат је значај и најчешћи облици е-трговине: е-продавница, платформа и *dropshipping*.

Предвиђа се могућност за увођење подстицајних мера.

Решено је питање истицања цена у зависности да ли је примарно тржиште домаће или страно у **члану 35 Закона о трговини**.

Јасно је дефинисана администрација у е-трговини, као и права и обавезе е-трговаца.

СРБИЈА
СТВАРА
МОГУЋНОСТИ

Влада Републике Србије

СРБИЈА
СТВАРА
МОГУЋНОСТИ